

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชนผู้วิจัย ได้สรุปผลการวิจัย โดยแบ่ง เป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพและรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน
2. ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษามีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน
3. เสนอแนวทางการพัฒนาปรับเปลี่ยนการจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาหรือผู้ที่ทำหน้าที่บริหารงานกิจการนักศึกษา หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษาและนายกสโมสรนักศึกษา หรือ อุปนายกสโมสรและอาจารย์ที่ทางมหาวิทยาลัยมีคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในฝ่ายกิจการนักศึกษา จำนวน 126 คน และใช้กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาที่ทางมหาวิทยาลัยมีคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการนักศึกษา โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 150 คน
2. เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมี 3 แบบด้วยกันคือ การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์โดยผู้วิจัย ได้สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาและการออกแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามซึ่งแบ่งเนื้อหาเป็น 3 ตอน คือตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษา และตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล รวบรวมข้อมูล โดยจากการสัมภาษณ์จำนวน 14 คน และจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 239 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.9 ของแบบสอบถามที่ส่งไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยอาศัยคอมพิวเตอร์ ตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS (The Statistical Package for Social Sciences) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน ได้พิจารณาศึกษารูปแบบของกิจกรรมนักศึกษาเป็น 8 ด้านคือ ปรัชญา วัตถุประสงค์ นโยบาย ลักษณะโครงสร้างการบริหารงาน ประเภทของกิจกรรมนักศึกษา ขั้นตอนในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา งบประมาณด้านกิจกรรมนักศึกษา ระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 239 คน จำแนกเป็นอาจารย์ 104 คน และนักศึกษา 135 คน สำหรับอาจารย์ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมกิจกรรม ร้อยละ 72.1 อายุการทำงานในสถานศึกษาที่สังกัดอยู่ในปัจจุบันของอาจารย์ส่วนใหญ่คือ ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 50.0 อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำหน้าที่ด้านกิจกรรมนักศึกษาค่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 73.1 อาจารย์ส่วนใหญ่เคยศึกษา ฝึกอบรมและสัมมนาด้านกิจกรรมนักศึกษา ร้อยละ 66.3 และอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ร้อยละ 84.6

สำหรับนักศึกษาส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการชมรมกิจกรรมนักศึกษา ร้อยละ 65.2 ระดับการศึกษาของนักศึกษา เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 48.1 และระดับชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 35.6 การเข้าร่วมทำงานกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า 10 ครั้งต่อภาคการศึกษา ร้อยละ 34.8 ประสบการณ์ในการทำงานด้านกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่เคยเป็นคณะกรรมการนักศึกษามาแล้ว 2 ปี ร้อยละ 31.9

2. สภาพปัจจุบันและความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษามีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาได้ลำดับการวิเคราะห์เป็น 8 ด้าน ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ปรัชญา วัตถุประสงค์ นโยบาย

2.1.1 มหาวิทยาลัย เอกชนทั้งห้าแห่ง ได้กำหนดปรัชญาในการจัดการศึกษาไว้เป็นแนวทางในการวางแผนและดำเนินงาน จัดรูปแบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย โดยงานด้านกิจกรรมนักศึกษาได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย ซึ่งปรัชญาดังกล่าว คือ มุ่งผลิตนักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาการและวิชาชีพ มีพัฒนาการที่สมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นผู้ที่มีจริยธรรม และสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมโดยส่วนรวม

สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษามีต่อหลักการของมหาวิทยาลัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษาจะสอดคล้องกับปรัชญาในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย กล่าวคือ อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากถึงมากที่สุด กับหลักการและปรัชญาที่ว่า งานกิจกรรมช่วยให้นักศึกษามีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมและแสวงหาความจริง เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ช่วยให้นักศึกษาได้รับประโยชน์ ประสพการณ์ความต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจและรับผิดชอบต่อสังคม คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เป็นหลัก เพื่อให้สังคมและตนเองได้รับประโยชน์ร่วมกันในระยะยาว และงานกิจกรรมช่วยให้นักศึกษามีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

2.1.2 สำหรับวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัย เอกชนทั้งห้าแห่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ส่วนนี้ไว้คือ สถาบันมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสำนึกเพื่อประโยชน์ร่วมกันและเพื่อเผยแพร่บริการวิชาการแก่สังคม ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความรักภาคภูมิใจในสถาบันและร่วมกัน เผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย ปกป้องคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักศึกษา เพื่อส่งเสริมกิจกรรม เสริมหลักสูตรทั้งในด้านวิชาการ ประสพการณ์วิชาชีพแก่นักศึกษา ส่งเสริมพละนาฏศิลป์และพัฒนาศิลปะและปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ ซึ่งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยดังกล่าว ในระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างมาก

2.1.3 ในด้านนโยบายของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัย เอกชนทั้งห้าแห่งมีนโยบายให้การสนับสนุนงานด้านกิจกรรมนักศึกษา เพื่อการพัฒนาให้นักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรู้และประสพการณ์สำหรับการเตรียมตัวก่อนออกไปประกอบอาชีพ สนับสนุน

กิจกรรมทุกประเภทที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและสังคม ส่งเสริมกิจกรรมที่ไม่แสดงออกถึงความหึง เพื่อและส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างเสริมจริยธรรม ซึ่งนโยบายดังกล่าวอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องในระดับมากกับนโยบายที่ว่าสถาบันสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาด้วยความสมัครใจและเต็มใจ สนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาโดยส่วนรวม สนับสนุนให้นักศึกษาใช้กิจกรรมนักศึกษาพัฒนาตนเอง เพื่อให้ถึงพร้อมทั้งคุณวุฒิคุณธรรมและสนับสนุนแผนงานกิจกรรมนักศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ จิตใจ อารมณ์ และสังคมของนักศึกษา

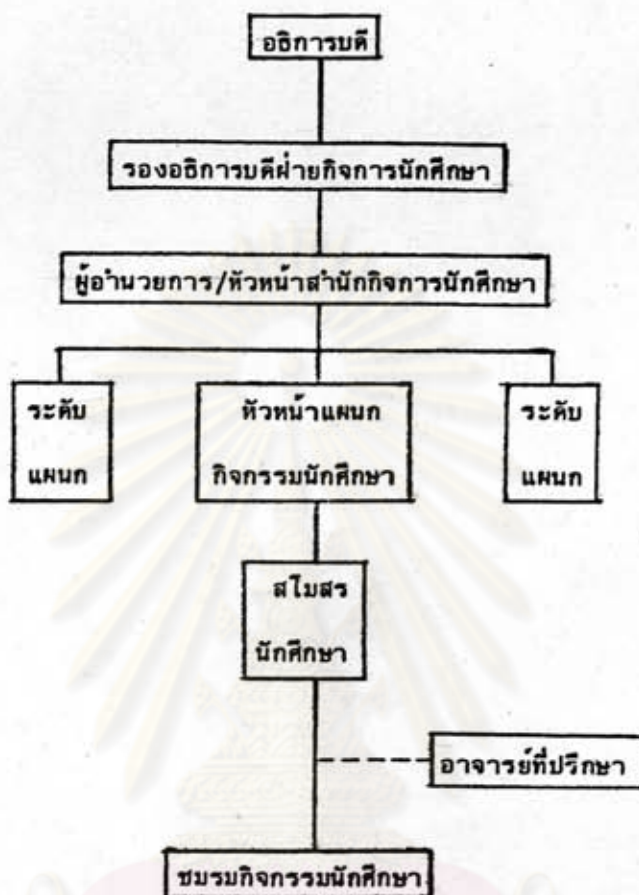
2.2 ลักษณะโครงสร้างการบริหารงาน

มหาวิทยาลัย เอกชนทั้งห้าแห่ง มีรูปแบบของโครงสร้างการบริหารงานฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา และองค์การนักศึกษา ดังนี้

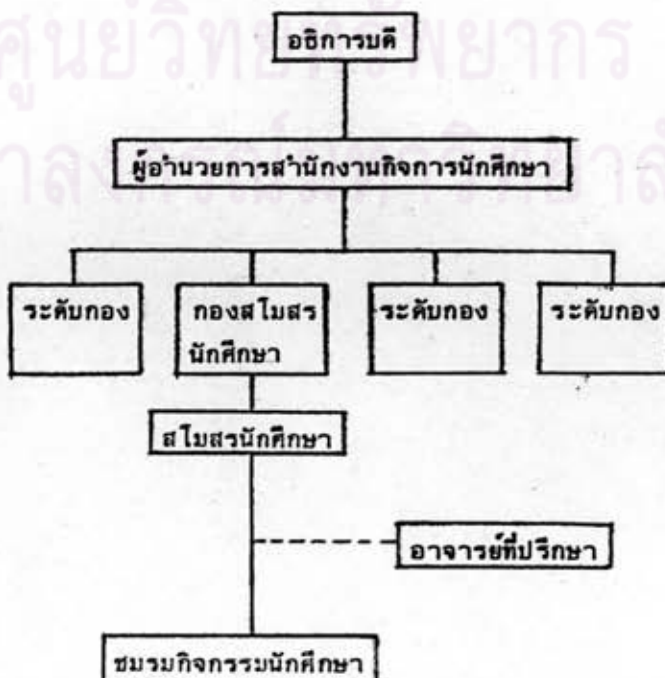
ลักษณะโครงสร้างการบริหารงานฝ่ายกิจการนักศึกษา มีรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานกิจการศึกษากำกับดูแลแทนอธิการบดีและในฝ่ายกิจการศึกษานี้จะแบ่งหน่วยงานย่อยออกเป็นแผนกต่าง ๆ โดยมีหัวหน้าแผนกคอยกำกับดูแล สำหรับงานกิจกรรมนักศึกษามีฐานะ เป็นแผนกหนึ่งในฝ่ายนี้มีหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยผ่านทางสโมสร และชมรมกิจกรรมนักศึกษา ดังแสดงไว้ในแผนผังแบบที่ 2 และแบบที่ 3 ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนผังโครงสร้างการบริหารงานฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา แบบที่ 2

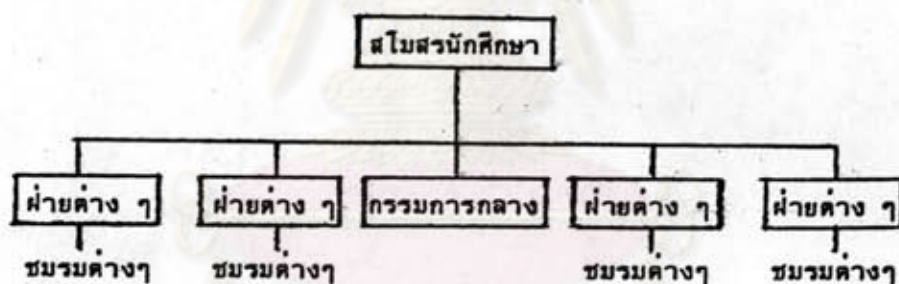
แผนผังโครงสร้างการบริหารงานฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา แบบที่ 3

ซึ่งอาจารย์และนักศึกษา เห็นด้วยมากกับรูปแบบดังกล่าวนี้

สำหรับ โครงสร้างการบริหารงานองค์การนักศึกษานั้น มีสโมสรมักศึกษา โดยนายสโมสร เป็นผู้ดูแลและประสานงาน คณะกรรมการของสโมสรจะแบ่งหน้าที่ เป็นฝ่ายตาม ประเภทของกิจกรรมคือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกีฬา ฝ่ายบำเพ็ญประโยชน์และฝ่ายศิลปวัฒนธรรม โดยแต่ละฝ่ายจะมีชมรมในสังกัดทำหน้าที่ดำเนินงาน และมีอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา สำหรับตำแหน่งงานและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสโมสรและชมรมจะกำหนดไว้ในระเบียบ ข้อมบังคับของมหาวิทยาลัยที่ว่าด้วยสโมสรมักศึกษา ดังแสดงไว้ในแผนผังแบบที่ 2 ดังนี้

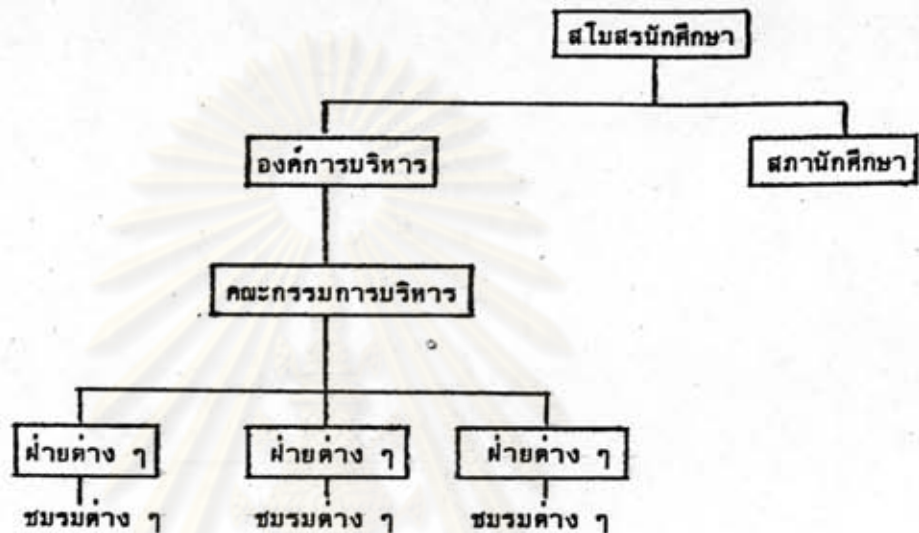
แผนผังโครงสร้างการบริหารงานองค์การนักศึกษา แบบที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ซึ่งอาจารย์และนักศึกษา เห็นด้วยในระดับปานกลางคือรูปแบบดังกล่าวนี้ สำหรับโครงสร้างการบริหารงานที่อาจารย์และนักศึกษา เห็นด้วยมากคือ ลักษณะที่มีนายสโมสร เป็นผู้แทนของสโมสร และเป็นประธานของคณะกรรมการบริหาร โดยควบคุมดูแลการดำเนินงานขององค์การบริหารร่วมกับสภานักศึกษา สำหรับคณะกรรมการบริหารจะประกอบด้วยฝ่ายต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ประสานการดำเนินงานและติดตามผลงานของชมรมต่าง ๆ ในแต่ละฝ่าย ดังแผนผังแบบที่ 1 ที่แสดงไว้ดังนี้

แผนผังโครงสร้างการบริหารงานองค์การนักศึกษา แบบที่ 1

2.3 ประเภทของกิจกรรมนักศึกษา

มหาวิทยาลัย เอกชนทั้งห้าแห่ง กำหนดประเภทของกิจกรรมนักศึกษาไว้ 4 ประเภทคือ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งประเภทของกิจกรรมดังกล่าวนี้ อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยมาก นอกจากนั้นอาจารย์และนักศึกษายังเห็นด้วยมากที่จะให้มีกิจกรรมด้านนักศึกษาสัมพันธ์ซึ่งทำหน้าที่สร้างความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มนักศึกษาและสถาบันที่เกี่ยวข้อง

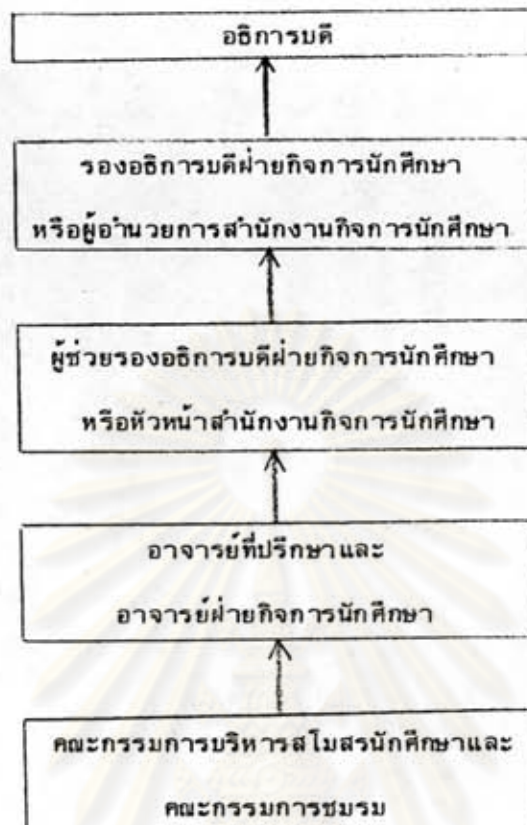
อนึ่งนักศึกษามีความเห็นด้วยมากกับกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมด้านกีฬา ซึ่งสอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษาในสภาพปัจจุบัน ส่วนอาจารย์เห็นด้วยมากกับกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และด้านศิลปวัฒนธรรมตามลำดับ จึงไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันซึ่งอาจารย์ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมด้านวิชาการมาก

สำหรับลักษณะการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยมากคือ กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ เช่น เชิญวิทยากรที่มีชื่อเสียงมาพูด แนะนำอาชีพและการศึกษาต่อ

จัดคิวและสอนเสริม กิจกรรมตามเทศกาลประเพณีทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา เป็นต้น กิจกรรมที่ทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น ทร.กลาง สมาคม YMCA สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมาย เป็นต้น กิจกรรมตามเทศกาลประจำปี เช่น วันลอยกระทง วันแม่แห่งชาติ วันคริสต์มาส วันปีใหม่ กิจกรรมฝึกสอนกีฬาและนันทนาการ เช่น เปิดคอร์สพิเศษ ฝึกสอนการเล่น เทนนิส ฝึกสอนการเดินลีลาศ กิจกรรมอบรมธรรมทายาทภาคฤดูร้อนสำหรับ นักศึกษาชาย กิจกรรมพัฒนาระเบียงวินัย นักศึกษาโดยให้สโมสรนักศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการฝ่าย วินัยนักศึกษาทำหน้าที่ควบคุมดูแลระเบียบวินัยของนักศึกษา กิจกรรมส่งเสริมงานอาชีพหอง เช่น โครงการสอนคอมพิวเตอร์ สอนงานประดิษฐ์ดอกไม้ สอนการทำขนมอบ สอนการขับรถยนต์ และกิจกรรมที่พัฒนางานด้านกิจกรรม เช่น โครงการโลกกิจกรรมโดยจัดแนะแนวและกระตุ้นให้ นักศึกษาเห็นความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา

๔.4 ขั้นตอนในการดำเนินงานจัดกิจกรรมนักศึกษา

มหาวิทยาลัย เอกชนทั้งห้าแห่ง มีขั้นตอนในการดำเนินงานจัดกิจกรรมนักศึกษา ดังนี้ คือ คณะกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษาและคณะกรรมการชมรมจัดทำโครงการดำเนินงาน ตลอดปี โดยขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและฝ่ายกิจการนักศึกษา แล้วขออนุมัติผ่าน ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาหรือหัวหน้าสำนักงานกิจการนักศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการนักศึกษาหรือรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และอธิการบดีตามลำดับ และเมื่อโครงการดำเนินการไปเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้รับผิดชอบโครงการรายงานผลการดำเนินงานต่อ มหาวิทยาลัย ดังแสดงไว้ในแผนผัง ดังนี้

ซึ่งขั้นตอนในการดำเนินงานดังกล่าวนี้ แตกต่างจากความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ที่มีความเห็นในระดับมาก กับขั้นตอนการดำเนินงานที่ให้คณะกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษาและคณะกรรมการชมรมทำโครงการดำเนินงานและงบประมาณตลอดปี เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสโมสรนักศึกษา เพื่อพิจารณาเห็นชอบ แล้วเสนอขออนุมัติต่อฝ่ายกิจการนักศึกษาและรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และเมื่อโครงการดำเนินการไปเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้รับผิดชอบโครงการรายงานผลการดำเนินงานต่อมหาวิทยาลัย ดังแผนผังที่แสดงไว้ ดังนี้

2.5 งบประมาณด้านกิจกรรมนักศึกษา

ระบบการได้มาของ งบประมาณด้านกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน คือ เงินค่าบำรุงสโมสรที่เก็บจากนักศึกษาเป็นรายปี เงินบริจาคหรือเงินที่คณะกรรมการ นักศึกษาจัดหาได้เอง เงินอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยและงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นด้วยมากกับระบบดังกล่าวนี้

ระบบการจัดสรรงบประมาณกิจกรรมนักศึกษา เป็นหน้าที่ของสโมสรนักศึกษา พิจารณาร่วมกับฝ่ายกิจการนักศึกษา ซึ่งอาจารย์มีความคิดเห็นสอดคล้องคือเห็นด้วยมากกับระบบนี้ ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกับระบบดังกล่าว คือมีความเห็นด้วยมากที่การจัดสรรงบประมาณ เป็นอำนาจของสโมสรนักศึกษา หรืออยู่ในความควบคุมของสภานักศึกษา

ส่วนในด้านการเก็บรักษา งบประมาณให้อยู่ในความดูแลของสโมสรนักศึกษา ร่วมกับแผนกการเงินของมหาวิทยาลัย การเบิกจ่ายงบประมาณให้สโมสรนักศึกษา ร่วมกับฝ่าย กิจการนักศึกษา เป็นผู้เบิกจ่าย ซึ่งระบบดังกล่าวนี้อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่าง คือ อาจารย์เห็นด้วยมากที่การเก็บรักษาและการ เบิกจ่าย งบประมาณ เป็นหน้าที่ของฝ่ายการเงินของ มหาวิทยาลัยและฝ่ายกิจการนักศึกษา ส่วนนักศึกษาเห็นด้วยมากที่ให้ เป็นหน้าที่ของฝ่ายกิจการนักศึกษา และสโมสรนักศึกษา

2.6 ระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา

มหาวิทยาลัย เอกชนทั้งห้าแห่ง กำหนดระเบียบข้อบังคับที่ว่าด้วยเรื่องสโมสร นักศึกษา โดยมหาวิทยาลัยหรือสภามหาวิทยาลัย ซึ่งแบ่งสารออกเป็นหมวด ๆ โดยกล่าวถึง การ ได้มา อำนาจหน้าที่ วิธีการดำเนินงาน งบประมาณและอาจารย์ที่ปรึกษา และให้สโมสรนักศึกษา ดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับ หากมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข สโมสรนักศึกษา สามารถเสนอความเห็นขอแก้ไข เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และฝ่ายกิจการนักศึกษา แล้วขออนุมัติจากอธิการบดี ซึ่งรูปแบบดังกล่าวนี้อาจารย์และนักศึกษามี ความเห็นด้วยมาก

2.7 อาจารย์ที่ปรึกษามหาวิทยาลัย

ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน มีรูปแบบคือ อาจารย์ที่ปรึกษา

สโมสรมักศึกษามาจากความ เห็นชอบของฝ่ายกิจการนักศึกษา เสนอให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดย อาจขอความเห็นจากคณะกรรมการสโมสรมักศึกษาด้วยก็ได้ อาจารย์ที่ปรึกษาสโมสรทำหน้าที่ให้ คำปรึกษาแนะนำและดูแลความ เรียบร้อย เกี่ยวกับกิจกรรมของสโมสร สำหรับความคิดเห็นของ อาจารย์และนักศึกษาคณะบอณาจารย์ที่ปรึกษาสโมสรที่ เห็นด้วยมากคือ อาจารย์ที่ปรึกษาสโมสรได้ จากการ เลือกของสโมสรและมหาวิทยาลัยฝ่ายละ เท่า ๆ กัน ทำหน้าที่เข้าร่วมประชุม ให้คำปรึกษา แนะนำและดูแลความ เรียบร้อย เกี่ยวกับการจัดคํา เนินงานกิจกรรมนักศึกษา

สำหรับรูปแบบอาจารย์ที่ปรึกษาชมรม อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยมากที่ อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมได้จากการ เลือกของคณะกรรมการชมรม ซึ่งมหาวิทยาลัย เอกชนทั้งห้าแห่ง ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมไว้คือ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำและดูแลความ เรียบร้อย เกี่ยวกับกิจกรรมของชมรมให้ เรียบร้อย และถูกต้อง

2.8 ปัญหาและอุปสรรคในการคํา เนินงานกิจกรรมนักศึกษา จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัย เอกชนทั้งห้าแห่ง มีปัญหาและอุปสรรคในการคํา เนินงาน กิจกรรมนักศึกษาที่คล้ายคลึงกันคือ คณะกรรมการนักศึกษาคาดการวางแผนและประสานงานที่ดี ส่วน ที่เป็นปัญหาม้างในบางแห่งคือ นักศึกษาให้ความสนใจและ เข้าร่วมกิจกรรมน้อย คณะกรรมการ นักศึกษาคาดความ เข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ นโยบาย และขั้นตอนในการคํา เนินงานกิจกรรม อาจารย์และบุคลากรในฝ่ายกิจกรรมมีจำนวนน้อย ขาดประสบการณ์และมหาวิทยาลัย ไม่มีสถานที่ทำงาน อย่าง เป็นสัดส่วนให้กับชมรมนักศึกษา ซึ่งอาจารย์และนักศึกษาก็ เห็นด้วยอย่างมากกับปัญหาและ อุปสรรคดังกล่าว

นอกจากนั้นอาจารย์มีความ เห็นด้วยปานกลางค่อนข้างมากต่อปัญหาที่คณะกรรมการ นักศึกษาคาดการติดตามและ ประเมินผลงานกิจกรรม มหาวิทยาลัยสร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์ ที่ปรึกษาน้อยและนักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาทางการ เรียนมาก ส่วนนักศึกษามีความเห็นด้วย มากต่อปัญหาที่มหาวิทยาลัยไม่มีสนามกีฬาและอุปกรณ์กีฬาที่ดีพอให้กับนักศึกษา และขั้นตอนในการ ขออนุมัติจัดกิจกรรมนักศึกษา เป็นไปด้วยความยุ่งยากและล่าช้า

อภิปรายผล

มหาวิทยาลัย เอกชนทั้งห้าแห่งมีภารกิจ ในการผลิตบัณฑิตให้ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ดังนั้นมหาวิทยาลัย เอกชนจึงต้อง

มีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางของสังคม ซึ่งงานกิจกรรมนักศึกษา นั้นถือว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนานักศึกษานอกชั้นเรียน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2528 : 134)

จากการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน ได้สาระสำคัญที่สมควรยกมาอภิปรายคือ ในปัจจุบันมหาวิทยาลัย เอกชน ไม่ได้กำหนดปรัชญาของงานกิจกรรมนักศึกษา ไว้อย่างเป็นทางการเป็นหลักเกณฑ์ แต่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือปฏิบัติงานในสายงานกิจกรรมจะยึดหลักปรัชญาในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงาน ซึ่งทางมหาวิทยาลัย เองก็จะกำหนด วัตถุประสงค์และนโยบายของงานกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย โดยผลจากการศึกษาพบประเด็นที่สอดคล้องกันทั้งห้าสถาบันคือ

1. กิจกรรมนักศึกษาช่วยพัฒนานักศึกษาให้ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ทั้งในเรื่องวิชาการและวิชาชีพ
2. กิจกรรมนักศึกษาช่วยพัฒนานักศึกษาให้ เป็นผู้ที่มีพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ จิตใจ อารมณ์และสังคม
3. กิจกรรมนักศึกษาสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักศึกษา กล่าวคือ ให้นักศึกษาได้บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม รับผิดชอบต่อสังคม รักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมประเพณีและเอกลักษณ์ไทย และมีความสามัคคีในหมู่คณะ

สำหรับปรัชญา วัตถุประสงค์และนโยบายที่กล่าวนี้ ได้นำมาสู่การกำหนดรูปแบบของการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่สถาบันได้กำหนดไว้คือ มหาวิทยาลัยจัดประเภทของกิจกรรมนักศึกษาไว้ 4 ประเภทคือ กิจกรรมด้านวิชาการ ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรมและด้านบำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับประเภทของกิจกรรมที่ทบวงมหาวิทยาลัย (2524 : 90-92) ได้แบ่งไว้ทั้ง 4 ประเภท แต่ในประเด็นนี้อาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชนได้มีความเห็นเพิ่มเติมว่า มหาวิทยาลัยควรเพิ่มกิจกรรมด้านนักศึกษาสัมพันธ์ซึ่งทำหน้าที่สร้างความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มนักศึกษาและสถาบันที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรรมการฝ่ายนักศึกษาสัมพันธ์ในสโมสรนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนทางด้านลักษณะกิจกรรมที่อาจารย์และนักศึกษาให้ความสนใจและเห็นว่ามหาวิทยาลัย ควรให้การสนับสนุนคือ กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ เช่น เชิญวิทยากรที่มีชื่อเสียงมาพูด แนะนำอาชีพ

และการศึกษาคือ จัดคิวและสอนเสริม ทั้งนี้ เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาทางการเรียน มากจึงควรมีกิจกรรมส่วนนี้มาช่วยสนับสนุน

ในด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการนักศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยได้กำหนดโครงสร้าง การบริหารงานฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาไว้คือ มีรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา หรือผู้อำนวยการ สำนักงานกิจการนักศึกษาเป็นผู้กำกับดูแลแทนอธิการบดี โดยฝ่ายนี้จะมีหน่วยงานย่อย เป็นกองหรือ แผนก สำหรับกองหรือแผนกกิจกรรมนี้จะมีหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงาน ด้านกิจกรรมโดยฝ่าย สโมสรนักศึกษา ซึ่งโครงสร้างการบริหารงานแบบนี้อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นด้วยมาก แต่ ในขั้นตอนของการขออนุมัติจัดกิจกรรมนั้น อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า เมื่อสโมสรนักศึกษาเสนอ เรื่องให้ฝ่ายกิจการนักศึกษาพิจารณาแล้วก็ขออนุมัติจากรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาหรือ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการนักศึกษาได้โดยไม่ต้องขออนุมัติจากอธิการบดี เพราะในปัจจุบันการ ขออนุมัติต้องให้อธิการบดีเป็นผู้อนุมัติ ซึ่งทำให้นักศึกษาเห็นว่าขั้นตอนในการดำเนินงานยุ่งยาก และล่าช้า ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาจัดกิจกรรมนักศึกษาของ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา หรือผู้อำนวยการสำนักงานกิจการนักศึกษาให้มีอำนาจหน้าที่ ในการอนุมัติอย่างเต็มที่ สำหรับโครงสร้างการบริหารองค์การนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชนจะ มีรูปแบบที่เป็นสโมสรและมีกรรมการบริหารแบ่งงาน เป็นฝ่ายต่าง ๆ และมีชมรมในสังกัดแต่ละฝ่าย ซึ่งผลสรุปในสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อ เดือนกันยายน 2521 ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้สรุปรูปแบบขององค์การที่เหมาะสมต่อการดำเนินงานว่า แบบที่มีสโมสรและ กรรมการบริหารเพียงส่วนเดียวสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบันมาก (ทบวงมหาวิทยาลัย 2522: 93) แต่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ารูปแบบขององค์การนักศึกษาที่เห็นด้วยมากคือ แบบที่มี นายกสโมสร เป็นผู้แทนของสโมสร และเป็นประธานของคณะกรรมการบริหาร โดยควบคุมดูแลการ ดำเนินงานขององค์การบริหารร่วมกับสภานักศึกษา เพื่อให้สภานักศึกษาเข้ามาทำหน้าที่ควบคุม ดูแลการทำงานของสโมสร ในระบบเดียวกับการเมืองในปัจจุบัน (สงวนศักดิ์ สงวนราชทรัพย์ และอำนาจ ช่างคนนท์, สัมภาษณ์) ซึ่งรูปแบบที่อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยมากนี้ได้สร้าง ปัญหาให้เกิดขึ้นกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ แล้วเป็นอันมาก เพราะมหาวิทยาลัยไม่อาจเข้าไปติด ตามหรือยับยั้งการตัดสินใจในการกระทำกิจกรรมของนักศึกษาที่นอกขอบเขตได้ (ทบวงมหาวิทยาลัย 2522: 93) และในประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยเอกชนพบว่า ในการดำเนินงานนั้นคณะกรรมการนักศึกษายังขาดการวางแผนและ

ประสานงานที่ดี ขาดความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ นโยบายและขั้นตอนการดำเนินงาน กิจกรรมนักศึกษา ตลอดจนขาดการติดตามและประเมินผลงานด้วย ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้ทำให้มองเห็นว่า ในการบริหารงานองค์การที่ขาดการควบคุมและติดตามผลจากมหาวิทยาลัย โดยปล่อยให้คณะกรรมการ นักศึกษามีสิทธิ์ขาดอย่างเต็มที่นั้น อาจเกิดผลเสียในการตัดสินใจบางอย่างที่นอกขอบเขตได้ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรใช้รูปแบบโครงสร้างองค์การนักศึกษามีอยู่เดิม แต่ควรทำความเข้าใจระหว่าง ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในเรื่องหลักการ วัตถุประสงค์ นโยบาย และวิธีการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา โดยอาจจัดในรูปของการประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการ สัมมนาผู้บริหารอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการนักศึกษาในเรื่องดังกล่าวและควรจัดอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปีการศึกษา คือ เมื่อคณะกรรมการนักศึกษาเข้ามารับตำแหน่งใหม่และอีกครั้งหนึ่งเมื่อ คณะกรรมการนักศึกษาปฏิบัติงานผ่านไปแล้ว 1 ภาคการศึกษา เพราะคณะกรรมการนักศึกษาจะมีการ เลือกตั้ง เปลี่ยนกันไปทุกปี และอาจารย์ที่ปรึกษา บุคลากรฝ่ายกิจการขาดประสบการณ์ในการทำ งานด้านนี้ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้มีวุฒิการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง กับกิจกรรมนักศึกษาและมีประสบการณ์ในการทำหน้าที่ด้านกิจกรรมศึกษาค่ากว่า 5 ปี

นอกจากนั้นอาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษามักจะมาจาก การเลือกของมหาวิทยาลัยและสโมสรฝ่ายละเท่า ๆ กัน ซึ่งในระบบที่เป็นอยู่ปัจจุบัน อาจารย์ที่ปรึกษา จะมาจากความเห็นชอบของฝ่ายกิจการนักศึกษาและอาจขอความเห็นชอบจากสโมสรด้วยก็ได้ ฉะนั้น ในกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษามาจากฝ่ายกิจการนักศึกษาจัดให้จะทำให้นักศึกษาไม่พอใจ (สมยศ ใหญ่ลย์ สัมภาษณ์) และในส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาเองคิดว่า งานด้านนี้ไม่ใช่หน้าที่ที่สำคัญ ขาดความสนใจ และมีเวลาให้น้อย (เมธี แยมกลีกร, สงวนศักดิ์ สงวนราชทรัพย์ และอำนาจ ชยางคนนท์, สัมภาษณ์) ซึ่งประเด็นของปัญหาพบว่า อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมมีจำนวนน้อยและมหาวิทยาลัย สร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาน้อย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจะต้องให้ความสำคัญต่อ อาจารย์ที่ปรึกษามักจะ โดย จัดหาอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมหรืออาจารย์แนะแนวที่มีประสบการณ์ ด้านงานกิจกรรม มาช่วย เหลือให้แนวคิดหรือแนะแนวทางการจัดกิจกรรมแก่นักศึกษาและควรกำหนด นโยบายส่งเสริมและสนับสนุนอาจารย์ที่ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจกรรมอย่างเต็มที่ โดยการจัดฝึกอบรม สัมมนา อุงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ เปิดโอกาสให้ลาศึกษาต่อในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง กับกิจกรรมนักศึกษา จัดสรรงบประมาณเป็นค่าตอบแทนให้กับอาจารย์ที่ปรึกษามักจะ คัดเลือก อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมดีเด่นสมควรยกย่องในแต่ละปี จัดระบบพิจารณาความดีความชอบโดยพิจารณา

จากการทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมด้วย และเพื่อให้นักศึกษาเกิดความพอใจและความ
 สมายใจในการปฏิบัติงาน คณะกรรมการนักศึกษาควรมีสิทธิ์ที่จะเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาที่ตนพอใจ
 ได้ ดังนั้นจึงเห็นว่า รูปแบบของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมควรมาจากการเลือกของมหาวิทยาลัย
 และสโมสรนักศึกษาฝ่ายละเท่า ๆ กัน ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมในระบบที่เป็นอยู่ปัจจุบันคือ ได้
 จากการเลือกของชมรมนั้นอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยมาก นอกจากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้อง
 เป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์และมีเวลาพอสำหรับการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา

สำหรับระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษานั้น
 มหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดระเบียบข้อบังคับดังกล่าว โดยสโมสรนักศึกษาเป็นงานส่วนหนึ่งของ
 มหาวิทยาลัย จะจัดดำเนินงานภายใต้ระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย โดยมีอาจารย์ฝ่ายกิจกรรม
 นักศึกษาเป็นที่ปรึกษา หากมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้สโมสรนักศึกษาเสนอความเห็นผ่านอาจารย์ที่
 ปรึกษาและฝ่ายกิจการนักศึกษาเพื่อขออนุมัติจากอธิการบดี ซึ่งเป็นไปตามหนังสือฉบับที่ ท.บ.0204/
 2069 ว่าด้วยเรื่องมติคณะรัฐมนตรีอนุญาตให้วิทยาลัย เอกชนดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา
 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2521 และที่ 0205/4026 เรื่องรายงานการประชุมผู้อำนวยการ
 วิทยาลัย เอกชนและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งสโมสรและการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา
 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2521 ซึ่งรูปแบบดังกล่าวนี้ อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยมาก ทั้งนี้อาจเนื่อง
 มาจากในการปฏิบัติงานจะไม่ใช้ระเบียบแบบเคร่งครัด มีการอ้อมอวลและให้อิสระมาก
 (สุรศักดิ์ หาญกิจพงษ์พันธ์, สัมภาษณ์) จึงทำให้อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมแล้ว

ในด้านงบประมาณกิจกรรมนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระบบการได้มาของงบประมาณ
 ด้านกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชนมีลักษณะใกล้เคียงกับระบบการได้มาของงบประมาณ
 ด้านกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐกล่าวคือ เงินงบประมาณของสโมสรได้จาก 3 ส่วนคือ
 เงินค่าบำรุงสโมสรที่เก็บจากนักศึกษา เงินบริจาคหรือเงินที่คณะกรรมการนักศึกษาจัดหาได้และ
 เงินอุดหนุนจากมหาวิทยาลัย ซึ่งระบบนี้อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยมาก แต่จากการรวบรวม
 ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชนพบว่า งบประมาณ
 ด้านกิจกรรมนักศึกษาจากเงินค่าบำรุงสโมสรที่เก็บจากนักศึกษาเป็นรายปี แล้วนำมาจัดตั้งเป็น
 งบประมาณกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งตามข้อกำหนดของทบวงมหาวิทยาลัยนั้นถือว่า เงินที่เก็บจากนักศึกษา
 เป็นรายได้ส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมีสิทธิ์ในการดำเนินงานจัดสรรอย่างถูกต้อง

แต่นักศึกษามองว่า เงินดังกล่าวเก็บจากนักศึกษา ดังนั้นคณะกรรมการนักศึกษา ซึ่งเป็นตัวแทนของ นักศึกษาควรมีสิทธิในการจัดสรรอย่างเต็มที่ (ทวี ชิวชื่น, สมยศ โปญญ์, สุศักดิ์ หาญกิจหงษ์พันธ์, สัมภาษณ์) โดยผ่านสโมสรมักศึกษาหรือสภามักศึกษา นอกจากนั้นนักศึกษายังเห็นว่าขั้นตอนในการ เบิกจ่ายเงินกับฝ่ายการเงินของมหาวิทยาลัย เป็นไปด้วยความยุ่งยากและล่าช้า (สงวนศักดิ์ สงวนราชทรัพย์ และ อำนวย ชยางคนนท์, สมยศ โปญญ์, ศิวริชา อธิบัติ, สัมภาษณ์) ดังนั้น การเก็บรักษาและ เบิกจ่ายควร เป็นอำนาจของฝ่ายกิจการนักศึกษาและสโมสรมักศึกษา เพื่อให้เกิด ความคล่องตัวขึ้นในส่วน เงินอุดหนุนของมหาวิทยาลัยนั้น มหาวิทยาลัยมิได้จัดสรรในรูปของตัวเงิน แต่ให้ในรูปแบบของการอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่ อุปกรณ์การพิมพ์ การโรเนียว เป็นต้น ซึ่งในส่วนนี้นักศึกษาขาดความ เข้าใจ และอีกส่วนหนึ่งที่สนับสนุนกิจกรรมจะมาจากภายนอก เช่น ทบวงมหาวิทยาลัยให้งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ (จุฑามาศ จรรย์ภาพร, สัมภาษณ์) และ เพื่อให้การจัดระบบงบประมาณกิจกรรมนักศึกษามีรูปแบบที่เหมาะสม มหาวิทยาลัย ควรให้ฝ่ายกิจการนักศึกษาและสโมสรมักศึกษามีอำนาจในการพิจารณาจัดสรรและ เบิกจ่าย ฝ่ายการเงินของมหาวิทยาลัยทำหน้าที่ เก็บรักษาเงินและบัญชีงบประมาณ สำหรับในส่วนการสนับสนุนจาก มหาวิทยาลัย ควรมีการประเมินค่าวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ออกมาเป็นรูปตัวเงินแล้วแจ้งให้อาจารย์ และนักศึกษารายโดยทั่วกัน ในส่วนของทบวงมหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรม นักศึกษาทางด้านอื่น ๆ เช่น ด้านกีฬา และด้านศิลปวัฒนธรรมด้วย

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาเห็นว่า เป็นปัญหามากคือ มหาวิทยาลัยไม่มีสถานที่ ทำงานอย่าง เป็นสัดส่วนให้กับชมรมนักศึกษาและไม่มีสนามกีฬาและอุปกรณ์กีฬาที่ดีพอให้กับนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาปัญหากิจกรรมของกลุ่มกิจกรรมวิทยาลัย เอกชน โดยสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2525: 57-58) ที่พบว่า วิทยาลัย เอกชนขาดแคลนงบประมาณและสถานที่ ดังนั้นมหาวิทยาลัย เอกชนควรจะตระหนักและ เห็นความ สำคัญในเรื่องนี้ โดยการ เพิ่มงบประมาณเพื่อจัดสร้างหรือจัดหาสถานที่ทำงานให้กับชมรมนักศึกษา อย่างเหมาะสม ซึ่งขณะนี้ในบางมหาวิทยาลัยกำลังมีโครงการที่จะดำเนินการอยู่

แนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชน

จากผลการวิจัย เรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชน ดังที่กล่าวแล้วนั้น ผู้วิจัยขอ เสนอแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชน ดังนี้

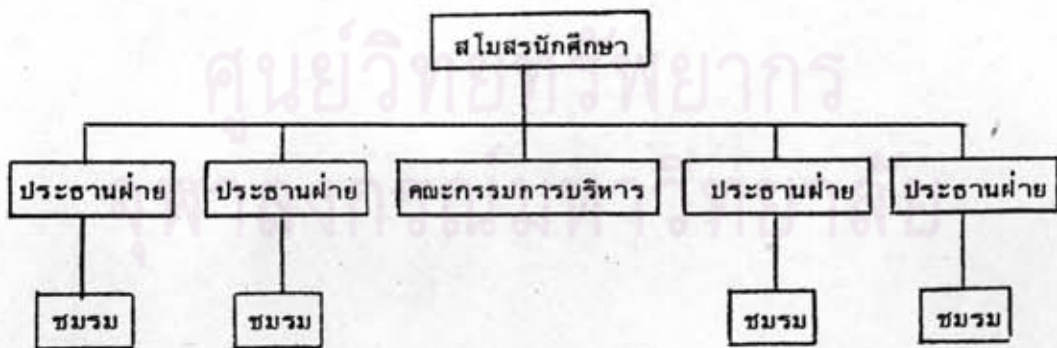
1. ด้านปรัชญา วัตถุประสงค์ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษานั้น ทางมหาวิทยาลัย เอกชนได้ เน้นที่จะพัฒนานักศึกษาให้ถึงพร้อมด้วยคุณวุฒิและคุณธรรม เป็นประการสำคัญ ซึ่งผู้วิจัย เห็นว่า มหาวิทยาลัยควรที่จะเพิ่ม เป้าหมายในการพัฒนานักศึกษาให้มากขึ้นอีก โดยเฉพาะงานด้านกิจกรรม เป็นส่วนที่เสริมสร้างประสบการณ์ให้กับนักศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยได้เปิดโอกาสให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน รู้จักฝึกหัดการทำงานอย่างมีระบบ ฝึกความคิด และการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล กล้าแสดงความคิดเห็น แลก เปลี่ยนความคิดเห็น พัฒนาความเข้าใจร่วมกันและพัฒนาความ เป็นผู้นำอยู่แล้ว แต่มิได้ระบุไว้ในปรัชญา วัตถุประสงค์และนโยบายอย่างชัดเจน จึงทำให้นักศึกษาขาดความ เข้าใจอย่างแท้จริง ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจะได้กำหนดหลักการดังกล่าว และชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้องระหว่างผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาให้เกิดความ เข้าใจร่วมกันในเรื่องปรัชญา วัตถุประสงค์ นโยบายและวิธีการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา โดยอาจจัดในรูปแบบของการประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือการสัมมนาผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและ คณะกรรมการนักศึกษาในเรื่องดังกล่าวและควรจัดอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปีการศึกษาคือ ครั้งที่ 1 เมื่อคณะกรรมการนักศึกษาเข้ามารับตำแหน่งใหม่และอีกครั้งหนึ่งเมื่อคณะกรรมการนักศึกษปฏิบัติงาน ผ่านไปแล้ว 1 ภาคการศึกษา นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยต้องกำหนดหลักการในการให้บริการใน ด้านการจัดดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา โดยจัดหาสถานที่เพื่อเป็นศูนย์กลางกิจกรรม เพิ่มงบประมาณ จัดสร้างหรือจัดหาสถานที่ทำงานให้กับชมรมนักศึกษาอย่างเหมาะสม จัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อ การพิมพ์ การโร เนียว จัดทำป้ายประกาศต่าง ๆ และประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและ ภายนอกสถาบัน เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาอย่างเต็มที่

2. ลักษณะโครงสร้างการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา ในการศึกษารูปแบบโครงสร้าง การบริหารงานนี้ได้แยกลักษณะโครงสร้างเป็น 2 ส่วน คือ ในส่วนที่ 1 นั้นศึกษาโครงสร้างการ บริหารงานฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยได้รูปแบบที่เหมาะสม ดังนี้

โครงสร้างการบริหารงานแบบนี้ มีรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานกิจการนักศึกษา เป็นผู้กำกับดูแลแทนอธิการบดี โดยฝ่ายนี้จะมีหน่วยงานย่อย เป็นกองหรือแผนก สำหรับกองหรือแผนกกิจกรรมนักศึกษาจะทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานด้านกิจกรรม โดยผ่านสโมสรนักศึกษา

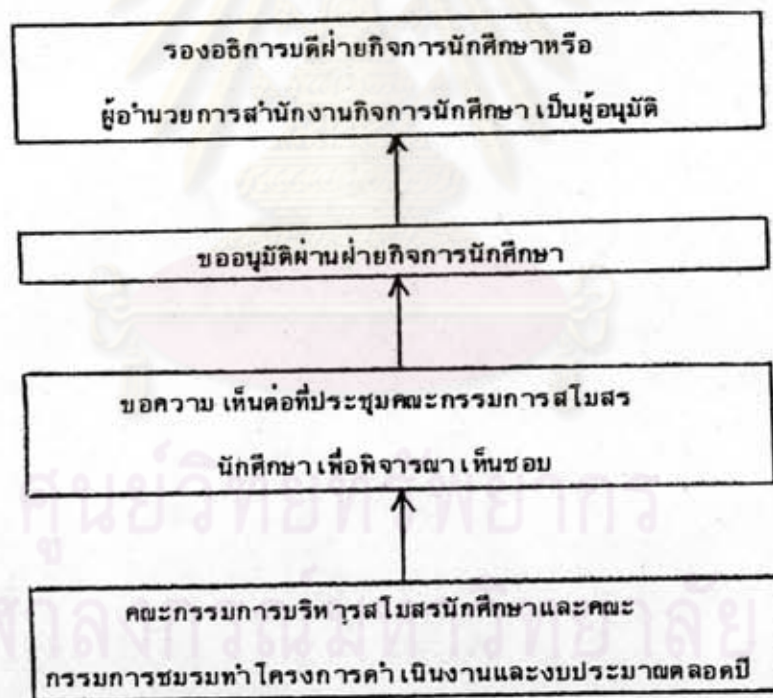
ในส่วนตัว 2 นั้นศึกษาโครงสร้างการบริหารงานองค์การนักศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชนคือ รูปแบบตามแผนผังที่แสดงไว้ ดังนี้

โครงสร้างการบริหารงานแบบนี้มีสโมสรนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการบริหาร และประธานฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละฝ่ายจะมีชมรมนักศึกษายู่ในสังกัด

3. ประเภทของกิจกรรมนักศึกษา นอกจากกิจกรรมด้านวิชาการ ด้านกีฬา ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านศิลปวัฒนธรรมแล้ว มหาวิทยาลัยควรเพิ่มกิจกรรมด้านนักศึกษาสัมพันธ์ ซึ่งทำหน้าที่สร้างความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มนักศึกษาและสถาบันที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรรมการฝ่ายนักศึกษาสัมพันธ์ในสโมสรนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนกิจกรรมด้านวิชาการเพิ่มมากขึ้น เช่น เชิญวิทยากรที่มีชื่อเสียงมาพูด แนะนำอาชีพและการศึกษาต่อ จัดคิวและสอน เสริม

4. ขั้นตอนในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ในการขออนุมัติ เพื่อกำหนดการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน รูปแบบของขั้นตอนควรมีลักษณะตามแผนผังที่แสดงไว้

รูปแบบของขั้นตอนการดำเนินงานดังกล่าวนี้ มหาวิทยาลัยควรจะได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาจัดกิจกรรมนักศึกษาของรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาหรือผู้อำนวยการสำนักงานกิจการนักศึกษาให้มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติอย่างเต็มที่

5. งบประมาณด้านกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการดำเนินงาน กิจกรรมนักศึกษา เป็นอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัย เอกชนต่างให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยออกระเบียบ ข้อมบังคับที่ว่าด้วยการ เงินและงบประมาณด้านกิจกรรมนักศึกษาไว้อย่างรัดกุม จนทำให้เกิดผลกระทบต่อ ความคล่องตัวในการดำเนินงาน ดังนั้น เพื่อให้ระบบงบประมาณมีความสอดคล้องต่อการดำเนินงาน มหาวิทยาลัยควรกำหนดรูปแบบที่เหมาะสมดังนี้

5.1 ระบบการได้มาของงบประมาณสโมสรนักศึกษามี 4 ส่วนคือ

- ก. เงินค่าบำรุงสโมสรที่ เก็บจากนักศึกษา
- ข. เงินบริจาคหรือเงินที่คณะกรรมการนักศึกษาจัดทำได้
- ค. เงินอุดหนุนจากมหาวิทยาลัย โดยประเมินจากงบลงทุนแต่ละปีในส่วนที่ มหาวิทยาลัยจัดบริการ และอำนวยความสะดวกในการ จัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา
- ง. เงินสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัย ทั้งด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านศิลป-วัฒนธรรม ด้านกีฬา ด้านวิชาการและค่านักศึกษาสัมพันธ์

5.2 ระบบการพิจารณาจัดสรรและการ เบิกจ่าย ควรให้อยู่ในอำนาจของฝ่าย กิจการนักศึกษาและสโมสรนักศึกษา สำหรับการ เก็บรักษาเงินและบัญชีงบประมาณรวมทั้งการ ตรวจสอบ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของฝ่ายการเงินของมหาวิทยาลัย

6. ระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา เพื่อให้เกิด ความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน มหาวิทยาลัยควร เป็นผู้กำหนดระเบียบข้อบังคับที่ว่าด้วยกิจกรรม นักศึกษา โดยสโมสรนักศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติงานภายใต้ระเบียบข้อบังคับนี้ หากมีการเปลี่ยนแปลง แก้ไขให้สโมสรนักศึกษาเสนอความเห็นผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา และฝ่ายกิจการนักศึกษาเพื่อขออนุมัติ จากอธิการบดี

7. อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรม เป็นผู้ ที่มีบทบาทสำคัญในการประสานประโยชน์และความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักศึกษา ดังนั้น รูปแบบของการได้มาของอาจารย์ที่ปรึกษาควรมาจากความพึงพอใจของทั้งมหาวิทยาลัยและนักศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจะมาจากการ เลือกของมหาวิทยาลัยและสโมสรฝ่ายละ เท่า ๆ กัน นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญต่อตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเพิ่มมากขึ้น จัดหาอาจารย์

ที่ปรึกษากิจกรรมหรืออาจารย์แนะแนวที่มีประสบการณ์ด้านงานกิจกรรมมาช่วย เหนือให้แนวคิดหรือแนะแนวทางการจัดกิจกรรมแก่นักศึกษา และควรกำหนดนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนอาจารย์ทำหน้าที่ด้านกิจกรรมอย่างเต็มที่ โดยจัดฝึกอบรมสัมมนา อบรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ เปิดโอกาสให้ลาศึกษาต่อในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา จัดสรรงบประมาณเป็นค่าตอบแทนให้ คัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมดีเด่นสมควรยกย่องในแต่ละปี จัดระบบพิจารณาความดีความชอบ โดยพิจารณาจากการทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

เนื่องจาก เป็นยุคเริ่มต้นของงานด้านกิจกรรมนักศึกษา ในมหาวิทยาลัย เอกชน จึงมีปัญหาและสาระสำคัญหรือประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งสามารถนำมา เป็นหัวข้อ เพื่อทำการวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อวงการกิจกรรมนักศึกษาต่อไป โดยขอเสนอแนะไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ศึกษาเกี่ยวกับการ เปลี่ยนทัศนคตินักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัย เอกชนต่อกิจกรรมนักศึกษา
2. ศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนา รูปแบบในการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน
3. ศึกษา เฉพาะกรณีนักศึกษาภาคค่ำในมหาวิทยาลัย เอกชน เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการ ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย